

Godmorgon! Nyfikenhet som drift

PIA ROCKSTRÖM
pia.rockstrom@ystadsallehanda.se

Det kom ett trevligt mejl från Kristoffer Lieng till YA:s familjeredaktion. I omgångar har han varit Sveriges Radios Österlen-reporter, stationerad i Simrishamn. Kristoffers mammas släkt kommer från Brantevik där han är så ofta han kan. Men basen har han just nu i Frankrike där han jobbar på universitetet i Caen. Det fick med andra ord bli en telefonintervju med Kristoffer som i slutet av februari kommer till Sverige för att prata om boken "Sill i påls". En bok han skrivit för att ge sin bild av Ryssland. Släktens historia har påverkat Kristoffer och fått honom att söka arbete i Ryssland. Nyfikenheten är det som driver honom att ständigt upptäcka nytt. I dag läser ni också om jubilerande konstnären Bo Hulten i Kivik som laddar för konstrundan i påsk.

DAGENS NAMN

Yngve & Inge

YNGVE

Är ett gammalt nordiskt namn som har tolkats "guden Ings vän" – Inge är ett annat namn för fruktbarhetsguden Frej, även kallad Frö. Cirka 14 200 heter Yngve, omkring 2 800 kallas så, med medelåldern 71.

INGE

Från fornnordiskan och en yngre form av Ing, hade sin popularitetsperiod åren 1930–1960. Omkring 17 300 heter Inge, cirka 3 300 har det som tilltalsnamn, med medelåldern 69.

"Professionella människovänner är alltid hycklare."

George Orwell
(1903-1950)
brittisk författare

personer omkom när krut exploderade på Svenska artilleriets laboratorium i Stockholm för 105 år sedan, 1915. Ett par dagar senare sörjde anhöriga när begravningståget med vagnar dragna av hästar gick på Östermalm.

Family

REDAKTÖR

Pia Rockström
0411-55 78 43
(mån, ons, fre 09-16)
Fax: 0411-139 55
E-post: familj@ystadsallehanda.se

ANNONSER

privatannonser@ystadsallehanda.se
0411-55 79 79
(mån-tor 08-16.30, fre 08-14.30)

SENASTE NYTT
ystadsallehanda.se/
familj

Kristoffer Lieng har norskt påbrå såväl som lettiskt och ryskt. Fascina kom tidigt och gjorde att hans karriär tog sin början på Radio Moskva. 40 ger han också ut en bok med sin egen bild av landet i öst.

Kristoffer Lieng tillsammans med sin son Einar på Island 2018 då han fått ett stipendium för att lära sig isländska.

Kristoffer vill ge en mänskligare bild av Ryssland

YA GRATULERAR

COURSEULLES SUR MER. Livet började med dramatik när Kristoffer Lieng såg dagens ljus två månader före beräknad ankomst. Han vägde bara 1,5 kilo och var 41 centimeter lång när han tittade ut efter ett akut kejsarsnitt på Ängelholms BB. Läkarkåren var eniga om att han då var den minsta som fötts på lasarettet med lycklig utgång.

Jag när Kristoffer per telefon från hans jobb på universitet i Caen i Frankrike där han undervisar i

svenska språket, översättning och svenskt samhällsliv. Det är fredag morgon och ännu lugnt på hans kontor. Vi får en timmes intervju utan störningsmoment. Släktbanden är något som alltid fascinerat Kristoffer så vi börjar där. Hans mamma Britta, född Håkansson, växte upp i Brantevik där hennes pappa Herman var styrman. 1954 var han en av många från trakten som dog i en fartygsolycka utanför Gävle.

– Han hade precis mönstrat på fartyget, berättar Kristoffer. Det sista han sa till min oroliga

mamma innan han lämnade fastlandet var "Bär fartyget kaptenen så bär det mig".

Kristoffers farföräldrar utvandrade till Lettland i början på 1920-talet och flydde till Sverige 1944, under andra världskriget.

Kristoffer fascinerades tidigt av radio och gjorde som ung flera inspelningar på kassetband då han intervjuade sin farmor och farfar om flykten från Lettland och om deras släktingar som fanns kvar i det av Sovjetunionen ockuperade landet. Han var 15-16 år när han

genom en kortvägsradio fick in en Rysslands röst sändning på svenska. Tre kvällar i veckan sände statliga Radio Rysslands röst på svenska vilket inspirerade Kristoffer att börja brevväxla med redaktionen.

Intresset för Ryssland avtog inte. Kristoffer ville åka till landet som utbytte-selev på gymnasiet. Hans mamma avrörde från resan och styrde istället planerna till ett gymnasieår i Frankrike.

– Första veckan i Frankrike gick jag förbi ett skyltfönster med ryska dockor. Det var en rysk-fransk vänskapsförening. Jag gick med i deras kör som sjöng ryska sånger.

Första gången Kristoffer kom till Ryssland var 1999 i ett utbyte mellan hans kör och en flickkör i Moskva.

Efter studenten läste Kristoffer ryska i Lund och fick sedan arbete på radion i Moskva, i jobbet ingick också tjänstelägenhet.

– Det var ett vanligt jobb med rysk lön, en månads-lön motsvarade 1 000-

tionen för Ryssland . I år då han fyller

FAKTA

40 år

Kristoffer Lieng

Fyller: 40 år den 11 februari.

Bor: Lägenhet i fiskeläget Courseulles sur Mer i Frankrike, lägenhet i Malmö och släkt- hus i Brantevik.

Familj: Hustru Arina och två söner, Einar och Erland.

Aktuellt: Debuterar i maj som författare med boken "Sill i päls" där han ger sin bild av Ryssland.

2 000 svenska kronor.

En stor del av sitt arbetsliv har Kristoffer tillbringat i Ryssland vilket han berättar om i sin debutbok som släpps i vår med titeln "Sill i päls - 20 år i skuggan av Putin". Boken har fått sitt namn av den ryska maträtten sill under päls som bland annat består av sill och rödbetor. Boken handlar minst av allt om Putin och är snarare ett sätt för Kristoffer att göra bilden av Ryssland lite mänskligare.

- Vi ser ofta Ryssland som så främmande fastän det ligger så nära oss.

I två år stannade Kristoffer på radion i Moskva där han hade hjälp av en hel redaktion att sända på svenska. En del av hans kollegor hade aldrig satt sin fot i Sverige.

- Det var speciellt att komma dit och arbeta där, det var fortfarande väldigt sovjetiskt, slitet och nedgången.

Kristoffer spelade in sina intervjuer på rullbandsplayere och samarbetade med en dam som klippte och tejpad ihop hans material.

- När man skulle läsa in sändningar satt en regissör på andra sidan rutan och gav tecken. Blev det fel kunde han bli riktigt arg, ofta var han full och det var ständiga redaktionsfester.

Radiocheferna gick mellan olika redaktioner och drack champagne och åt tårter. Det rådde sträng censur, bara positiva nyheter gick igenom redaktionerna som läste alla manus innan de sändes.

Kristoffer säger att den första tiden i Ryssland var som ett slags militärtjänstgöring. Han lärde sig snabbt att navigera genom livet och inte minst att bemästra svårigheter såsom mögel eller kackerlackor i rummet.

När han sedan lämnade Moskva för studier i Lund höll han bara ut i ett år i studentstaden. Livet där, jämfört med alla spännande upplevelser i Moskva, gjorde honom uttråkad. Genom ett Erasmus-utbyte kunde han läsa ett år i Lettland.

Kristoffer var den första i släkten som återsåg Lettland sedan flykten 1944.

Hans farmor och farfar återvände aldrig för att hälsa på.

Nyligen har Kristoffer börjat forska i flerspråkighet, vad som gör att ett språk lever vidare in i nästa generation eller inte, när föräldrarna kommer från två olika kulturer. Han är doktorand vid Sorbonne i Paris. Bland de han intervjuar finns svenskar som lever i Frankrike och fransmän som bor i Sverige. Upprinnelsen till idén var när en fransk kvinna besökte honom på universitet med en låda böcker på svenska som ingen i familjen förstod sedan hennes make som var svensk gått bort.

- Inget av de tre barnen talade svenska. Det var en sådan sorglig symbolik. Det visade sig att fadern var ganska tystlåten och aldrig uppmanade sina barn att lära sig något som hade med Sverige att göra.

Inte heller Kristoffers egen pappa fick lära sig lettiska av sina föräldrar. - Farmor och farfar tänkte att lettiska skulle dö ut och att det var onö-

digt för barnen att lära sig det.

Kristoffer är mån om att hans söner ska känna till sitt ursprung. Det blir franska i förskolan men hemma pratar familjen ryska. Svenskan har blivit det tredje språket. Framöver tänker sig Kristoffer en framtid i Sverige. Inte minst för barnens skull.

Kristoffer har tidigare, efter en magistrexamen i kommunikation och en kandidatexamen i ryska bland annat arbetat några år på Svenska YLE i Helsingfors som utrikesredaktör följt av utrikesredaktionen på Ekot i Stockholm.

Sedan återvände han till Ryssland där han inledde sin lärargärning 2009 genom att bli Svenska institutets lektor på Moskvauniversitetet. Lärartjänsten gav stor frihet vilket gjorde att han parallellt kunde arbeta som journalist på Sveriges Radio. Under de åren var han bland annat radions Österlenreporter i flera omgångar. Kristoffer bytte storstaden mot landsbygden och kunde då bo i släktuset i Brantevik som hans mors morfar en gång byggt.

Kristoffer har också haft ett mellanspel med undervisning på Lunds universitet och Malmö högskola. Från 2015 är han på sin nuvarande arbetsplats i Frankrike som också den ger mycket frihet. Under ledig tid började han för ett år sedan att skriva på den bok om Ryssland som i vår kommer ut på LYS förlag. Förlaget ger bland annat ut böcker om olika kulturer och kulturmöten.

- Jag vill visa ett annat Ryssland och göra bilden av landet mer fullständig.

Kristoffer säger att han skriver i sin sång i Normandie. Numera är han tvåbarnsfar. 2015 gifte han sig med Arina som är jurist men just nu är hemma med minstingen Erland. Storebror Einar går i fransk förskola.

Kristoffers födelsedag firas i goda vänners lag på Alla hjärtans dag.

- Men min fru säger att man inte firar 40-årsdagar i Ryssland. Man ser det som att det kommer mycket problem sedan, så i Ryssland talar man tyst om den åldern. Vid 50 år det fritt fram att fira igen.

Efter firandet kommer Kristoffer åka hem till Sverige två veckor för intervjuer i media i sin nya roll som författare. Han kommer också hålla ett föredrag i Lund. På självaste Segerdagen, 9 maj, när andra världskriget tog slut släpps debutboken.

PIA ROCKSTRÖM

pia.rockstrom@ystadsallehanda.se
0411-55 78 43

75 år

Bo Hultén

Konstnären Bo Hultén, Esperöds Herrgård utanför Kivik, fyller 75 år den 11 februari.

Han målar för fullt inför Konstrundan. I år ställer han ut tillsammans med hustrun Rose-Marie Qvarfordt och deras dotter Frida. V

arje målning är ett nytt äventyr för Bo. Det är målningen som bestämmer hur den ska bli. Ofta är målningarna på mer än två meter. De tar därför ett halvår att färdigställa. Han målar på ett par tre alster samtidigt.

Sedan länge har Bo dragits till svarta målningar. Det finns en mystisk energi i det mörka där man inte kan se något, menar Kivikskonstnären. De svarta målningarna gör han av tre pigment, coboltblå, kadmiumgul och kadmiumrött.

I tonåren trotsade Bo faderns önskan om att han skulle bli arkitekt.

Två månader innan gymnasieexamen tackade han för sig och begav sig till Paris. Där mötte han en svensk affärsman som bekostade hans konstutbildning. Sedan Bo hittade sin herrgård utanför Kivik har livet inte bara kommit att handla om konst utan också om den skatt av 3 000 träd från hela världen som omger huset.

I dag är arboretet ett omtyckt besöksmål av besökare från när och fjärran.

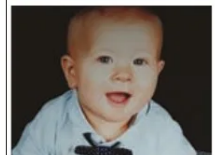
14 år gammal hade Bo sin första konstutställning i Kivik. Modern Brittas föräldrar drev pensionatet Moria, fadern Fred var konstnär. Bo växte sedan upp i Malmö även om somrarna tillbringades i Kivik.

Efter Frankrikeåren startade Bo grafikverkstad i Malmö och tillsammans med elva andra konstnärer "De ungas artotek" där det gick att köpa och låna ut ut konst.

Under Malmötiden träffade han Rose-Marie som också är konstnär, och de bosatte sig i Kivik 1985.

På självaste födelsedagen blir det någon tillställning med familjen som förutom hustrun och dottern Frida också består av Bos döttrar från ett tidigare äktenskap Paula och Ann samt Rose-Maries son Christian.

GRATTIS

Världens bästa

Lucas fyller 1 år Grattiskramar från farmor och farfar

DÖDSFALL

Vår kära

Elsa Andersson

* 17 februari 1938

har lämnat oss i stor sorg och saknad Ystad 25 januari 2020

Syskonen med familjer Övrig släkt och vänner

Begravningen har ägt rum.

Tänd ett ljus för Elsa på minnesidor.fonus.se